

Projekt

z dnia 3 grudnia 2021 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XXXV/.../2021
RADY GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE**

z dnia 21 grudnia 2021 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjąć do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Na realizację zadań określonych w Programie, o którym mowa w § 1 przeznacza się kwotę 98.000,00 zł określoną w projekcie budżetu gminy na rok 2022.

2. Określona w ust. 1 kwota może ulec zmianie, stosownie do rzeczywistej wysokości środków pozyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Wiśniewski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2022

I. Wstęp

Podstawą prawną Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 tj.), która w art. 4¹ określa obowiązki gminy w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej „Programem” jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program jest spójny również z dokumentami i uwarunkowaniami prawnymi znajdującymi się w następujących aktach prawnych:

- 1) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowe Miasto Lubawskie na lata 2021-2025 (Uchwała Nr XXIX/258/2021 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 22 czerwca 2021 r.).
- 2) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642).
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).
- 4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249).
- 5) „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną – Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r. (Europejski Program Badań Ankietowych ESPAD)” - Janusz Sierostawski, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2020.

Ilekoć w Programie jest mowa o Pełnomocniku, rozumie się przez to Pełnomocnika Wójta ds. realizacji działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Diagnoza problemu

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol ma wpływ na ponad 200 rodzajów chorób i znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia. Z danych Państwowej Agencji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2020 roku średnie spożycie alkoholu na jednego mieszkańca Polski (w przeliczeniu na 100% alkoholu) wynosiło 9,6 litrów. Najczęściej spożywanym alkoholem pozostaje piwo, lecz wzrosła sprzedaż alkoholi wysokoprocentowych. Statystyki obejmują dane dotyczące wina, piwa czy napojów spirytusowych i prawdopodobnie mierzą niższe spożycie niż rzeczywisty poziom ich konsumpcji.

Z Raportu z Ogólnopolskich Badań Ankietywnych zrealizowanych w 2019 roku dotyczących używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną (ESPAD) wynika, że napoje alkoholowe są najbardziej popularną substancją psychoaktywną wśród młodzieży podobnie jak u osób dorosłych. Choć rozpowszechnienie picia w tej grupie wiekowej wykazuje trend spadkowy to wyniki badań pokazują, że 80% piętnastolatków ma już za sobą próby picia alkoholu, 75% piętnastolatków uważa, że zdobycie piwa jest łatwe a co drugi uczeń pije systematycznie alkohol (jest to głównie piwo).

Osoby, które spożywają alkohol problemowo mogą stanowić zagrożenie nie tylko dla siebie, ale też dla innych. Dlatego najważniejszymi elementami procesu przeciwdziałania alkoholizmowi są działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne prowadzone w środowisku lokalnym. Powinny być adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do rodziców oraz nauczycieli.

Rynek napojów alkoholowych w gminie

Rady Gminy ustalają w drodze uchwały maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie danej gminy dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w zakresie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży.

Aktualnie na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie została ustalona maksymalna liczba zezwoleń w ilości: 105 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (w tym: 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa; 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa; 35 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu) oraz 33 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (w tym: 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa; 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa; 11 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu). Charakterystykę rynku w Gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w Gminie

Rynek napojów alkoholowych		2019	2020	30.09.2021
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)		23	22	20
w tym:	sklepy	19	18	16
	lokale gastronomiczne	4	4	4
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)		14	15	14
w tym:	sklepy	11	12	11
	lokale gastronomiczne	3	3	3
Liczba jednorazowych wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców		4	0	1
Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)		55	54	50
w tym:	sklepy	46	45	41
	lokale gastronomiczne	9	9	9
Liczba wydanych w danym roku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) i w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)		8	9	4
w tym:	sklepy	8	9	4

	lokale gastronomiczne	0	0	0
Liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia i wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych		3	6	11
w tym:	w sprawie cofnięcia zezwolenia	0	0	0
	w sprawie wygaśnięcia zezwolenia (likwidacja punktu)	3	6	11
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi		3	2	0

Źródło danych: Urząd Gminy Nowe Miasto Lubawskie

Według stanu na dzień 30.09.2021 r. Gminę Nowe Miasto Lubawskie zamieszkuje 8297 mieszkańców, w tym 6335 osób pełnoletnich z czego wynika, że na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklep) przypada ogółem 518 mieszkańców tj. 6,2% (w tym 396 osób pełnoletnich tj. 4,8%). Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych podawanych w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny) przypada 2074 mieszkańców tj. 25%, w tym 1584 osób pełnoletnich tj. 19%.

Główne naruszenia w handlu alkoholem to przede wszystkim: sprzedawanie alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym, sprzedawanie alkoholu bez wymaganych zezwoleń albo wbrew warunkom określonym w ustawie, nielegalne reklamowanie alkoholu, zakłócanie porządku publicznego w miejscu sprzedaży lub okolicy w związku z nabywaniem alkoholu, jego przemyt lub nielegalna produkcja. Z analizy danych na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie w ostatnich latach nie odnotowano naruszeń prawa przez osoby sprzedające napoje alkoholowe. Mimo tego, należy cyklicznie zwiększać świadomość sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie egzekwowania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. W działaniach na rzecz ograniczania spożycia napojów alkoholowych przez młodzież należy uwzględnić poza nauczycielami, rodzicami i samymi nastolatkami także sprzedawców.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie (GKRPA) została powołana uchwałą Rady Gminy, a jej głównymi zadaniami są: inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Dane szczegółowe na temat działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Działalność GKRPA w Mszanowie

Działalność GKRPA w Mszanowie		2019	2020	30.09.2021
Liczba wniosków otrzymanych przez GKRPA w sprawie podjęcia działań w stosunku do osób spożywających alkohol		45	52	41
w tym:	z Komendy Powiatowej Policji w NML	12	18	14
	z Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy	26	28	17
	inne np. członków rodziny, OPS	7	6	10
Liczba spraw omawianych przez członków GKRPA		43	50	42
Liczba posiedzeń GKRPA w Mszanowie		11	10	8
Liczba przeprowadzonych rozmów przez członków GKRPA dotyczących uzależnienia od alkoholu		21	39	52
w tym:	z osobami uzależnionymi od alkoholu (w tym także zobowiązania pisemne)	13	32	42
	z członkami rodziny osób uzależnionych od alkoholu	8	4	10
Liczba przeprowadzonych rozmów przez członków GKRPA w rodzinach objętych procedurą Niebieskiej Karty		13	33	19
W tym:	z osobami stosującymi przemoc domową	8	30	16
	z osobami dotkniętymi przemocą domową	5	3	3
Liczba podjętych przez GKRPA działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu		18	50	42
w tym:	zobowiązanie do leczenia w placówkach leczenia uzależnienia	7	30	5
	wystąpienie z wnioskiem do biegłych w celu sporządzenia opinii psychologiczno-psychiatrycznej	5	5	4
	sporządzenie opinii biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu	1	2	3
	złożenie wniosku do sądu w celu zobowiązania do leczenia	4	4	3

odwykowego			
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w ramach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy przez członków komisji	27	29	28
Liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	3	2	0
Liczba zaopiniowanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	8	9	4

Źródło danych: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie

Z analizy powyższych danych zaobserwować możemy nieznaczne zwiększenie liczby wniosków o podjęcie działań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu kierowanych do GKRPA w Mszanowie. Nadal najwięcej wniosków kieruje Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Mszanowie, co wynika z faktu, że w większości prowadzonych procedur Niebieskiej Karty sprawcy przemocy to osoby stosujące przemoc będąc pod wpływem alkoholu.

Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna

Zachowanie osób uzależnionych często nacechowane jest agresją, przemocą, zaniedbywaniem rodzinnych obowiązków, obniżeniem zdolności do wykonywania pracy zawodowej. Nadużywanie alkoholu prowadzi do zaburzeń życia rodzinnego. Osoby współuzależnione doświadczają różnych konsekwencji trwania w szkodliwej dla nich relacji z alkoholiczkiem. Osoba uzależniona, aby zmienić swoje postępowanie, potrzebuje wsparcia terapeutycznego.

Pomoc zarówno w stosunku do osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej dla mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie świadczy wiele instytucji. Podstawową formą leczenia jest psychoterapia, którą prowadzą terapeuci uzależnień w placówkach odwykowych. Osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu mają możliwość podjęcia leczenia odwykowego w placówce leczenia niestacjonarnego jaką jest Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim, która w tym zakresie ściśle współpracuje z GKRPA w Mszanowie. W poradni prowadzone są także działania terapeutyczne dla osób współuzależnionych.

Raz w miesiącu w Punkcie Konsultacyjnym w Mszanowie dyżur pełni terapeuta ds. uzależnień udzielając poradnictwa dla osób uzależnionych od alkoholu, w tym sprawców przemocy, dla ofiar przemocy domowej, osób współuzależnionych oraz dorosłych dzieci alkoholiczków.

Ochrona rodziny przed przemocą jest zadaniem nałożonym na samorządy gminne przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Liczbę osób objętych poradnictwem w Punkcie Konsultacyjnym w Mszanowie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy w Mszanowie

Działalność Punktu Konsultacyjnego w Mszanowie		2019	2020	30.09.2021
Liczba osób objętych poradnictwem:		10	11	7
w tym:	osób z problemem alkoholowym	4	2	0
	dorosłych członków rodziny osoby z problemem alkoholowym	1	9	7
	osób doznających przemocy w rodzinie	5	6	6
	osób stosujących przemoc w rodzinie	2	1	0

Źródło danych: Punkt Konsultacyjny w Mszanowie

Osoby zgłaszające się po pomoc do terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym w Mszanowie to przeważnie kobiety doznające przemocy domowej.

W związku z faktem, że większość osób stosujących przemoc domową to osoby nadużywające alkoholu w ramach działań Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mszanowie podejmowanych jest szereg działań zarówno w stosunku do osób stosujących przemoc domową jak i ofiar przemocy oraz całych rodzin w ramach prowadzonych procedur Niebieskiej Karty.

Tabela 4. Liczba procedur Niebieskiej Karty w ramach działań GZI w Mszanowie

Działalność Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Mszanowie	
---	--

	2019	2020	30.09.2021
Liczba prowadzonych procedur Niebieskiej Karty	42	41	28
Liczba prowadzonych procedur w których sprawca stosował przemoc będąc pod wpływem alkoholu	27	30	24

Źródło danych: Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Mszanowie

W większości procedur Niebieskiej Karty do aktów przemocy dochodzi ze strony osób będących pod wpływem alkoholu. Zaobserwować można zwiększenie liczby takich osób (w 2019r. 64% sprawców przemocy nadużywało alkoholu, w 2020r. było ich 73% a w 2021r. 86%). Jednym z działań Zespołu jest kierowanie wniosków do GKRPA w celu podejmowania czynności mających na celu zobowiązanie sprawców przemocy do leczenia odwykowego. Osoby uzależnione i współuzależnione od alkoholu, w których rodzinach występuje zjawisko przemocy domowej są kierowane do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, gdzie mogą skorzystać z pomocy psychologicznej i prawnej, a osoby stosujące przemoc mają możliwość udziału w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. Raz w miesiącu pomocy udziela również terapeuta w Punkcie Konsultacyjnym w Mszanowie. Z nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji mieszkańcy Gminy mogą skorzystać dwa razy w tygodniu w Gminnym Centrum Kultury w Mszanowie w punkcie prowadzonym przez Starostwo Nowomiejskie. Od 2019 roku osoby doznające przemocy domowej mogą skorzystać ze wsparcia psychologiczno-prawnego oraz finansowego w ramach w Lokalnego Punktu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem w Nowym Mieście Lubawskim.

Działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

Znaczną grupę ryzyka w zakresie używania alkoholu stanowią ludzie młodzi. Nawet sporadyczne picie alkoholu przez nastolatków może doprowadzić do wystąpienia szkód takich jak wypadki, konflikty z prawem, z rodzicami i przyjaciółmi, bójki, nieplanowane kontakty seksualne. Szczególnie negatywny wpływ na rozwój dziecka wywiera nadużywanie alkoholu przez rodziców.

W celu zdiagnozowania problemu sięgania przez uczniów po napoje alkoholowe w latach 2019-2020 przeprowadzono badania ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów z klas VII i VIII w szkołach na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie (wg projektu podjętego z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicie Trafficking In Drugs działającej przy Radzie Europy). Ogółem zbadanych zostało 121 uczniów, w tym 63 dziewczęta i 58 chłopców w 2019 roku oraz 145 uczniów, w tym 73 dziewczęta i 72 chłopców w 2020 roku. Rozkład odpowiedzi przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Skala sięgania przez uczniów po napoje alkoholowe oraz miejsca ich spożywania

Lp.	Pytania	2019		2020	
		liczba	%	liczba	%
1.	Ile razy zdarzyło się Ci pić jakiś napój alkoholowy?				
	Nie piłem	51	42,1%	77	53,1%
	1-2 razy	30	24,8%	26	17,9%
	3-5 razy	12	10%	16	11,1%
	6-9 razy	11	9%	8	5,5%
	10-19 razy	10	8,3%	4	2,7%
	20-39 razy	3	2,5%	5	3,5%
	40 lub więcej	4	3,3%	9	6,2%
	Brak odpowiedzi	0	0%	0	0%
2.	Sytuacja, w której młdzież piła alkohol				
	u siebie w domu	36	29,8%	51	35%
	w domu u kogoś	37	30,6%	24	16,5%
	na ulicy, parku, plaży, itp.	4	3,3%	14	9,6%
	w barze lub w pubie	0	0%	4	2,7%
	w dyskotecce	0	0%	9	9,6%
	w restauracji	10	8,3%	4	2,7%
	w innym miejscu (jakim?)	4	3,3%	9	2,7%
	Brak odpowiedzi	0	0%	0	0%

Źródło danych: badania własne na terenie szkół

Zaobserwować można zmniejszenie się liczby osób pijących alkohol, gdyż w 2019 r. tylko 42,1% badanych podawało, że nigdy nie piło alkoholu, zaś w 2020 r. takich osób było 53,1%. Osoby pijące alkohol w różnej częstotliwości jego zażywania to w 2019 r. 57,9%, zaś w 2020 r. 46,9%.

Najczęstszymi miejscami spożywania alkoholu przez młodzież był ich dom (w 2019 r. dla 29,8%, w 2020 r. dla 35%), dom innych osób (w 2019 r. – 30,6%, w 2020 r. – 16,5%) oraz ulica, park, plaża (w 2019 r. – 3,3%, w 2020 r. – 9,6%). Zwiększyła się natomiast liczba osób spożywających alkohol w dyskoteci (w 2019 r. - 0%, w 2020 r. już 9,6%), oraz w barze lub w pubie (w 2019 r. - 0%, w 2020 r. - 4% badanych), a nastąpił spadek spożywania alkoholu w restauracji (w 2019 r. było 8,3%, a w 2020 r. – 2,7%). Młodzież piła także w innych, nieokreślonych miejscach (w 2019 r. 3,3% badanych, zaś w 2020 r. 2,7%). Dane te mogą świadczyć o zwiększeniu świadomości sprzedawców na temat sprzedaży alkoholu nieletnim oraz konsekwencji prawnych wynikających z ich sprzedaży oraz wiedzy młodych osób odnośnie wpływu alkoholu na organizm.

W związku z występowaniem zjawiska sięgania przez dzieci i młodzież po napoje alkoholowe na terenie Gminy zachodzi dalsza potrzeba prowadzenia działań profilaktycznych skierowanych także do najmłodszych mieszkańców.

Nietrzeźwość kierowców i użytkowników ruchu drogowego

Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, do których zaliczamy obok zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczości, przemocy w rodzinie także wypadki drogowe. Szczegółowa analiza statystyczna wskazuje jednak, że ryzyko wypadku z udziałem kierowcy będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających jest znacznie wyższe niż w przypadku trzeźwych uczestników ruchu drogowego. Jak wskazują dane Komendy Głównej Policji umieszczone w sprawozdaniu „Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w 2020r.” użytkownicy dróg (kierujący, piesi, pasażerowie) będący pod działaniem alkoholu uczestniczyli w 2540 wypadkach drogowych (10,8% ogółu wypadków), śmierć w nich poniosło 327 osób (13,1% ogółu zabitych), a 2723 osoby odniosły obrażenia (10,3% ogółu rannych). W porównaniu z rokiem ubiegłym jest to mniej wypadków o 177 (-6,5%), mniej osób rannych o 358 (-11,6%) oraz więcej osób zabitych o 1 (+0,3%). Osoby będące pod działaniem alkoholu najczęściej uczestniczyły w zdarzeniach drogowych w ostatnich dniach tygodnia: soboty (20,3%) i niedziele (19,5%). Niewątpliwie przyczyną tego jest, że koniec tygodnia a także dni wolne od pracy, sprzyjają spotkaniom towarzyskim i imprezom, podczas których spożywany jest alkohol. W te dni zwiększa się liczba uczestników ruchu pod wpływem alkoholu. Najliczniejszą grupę sprawców wypadków stanowili kierujący pojazdami. Z ich winy doszło do 1656 wypadków, w których zginęło 216 osób, a rannych zostało 1847 osób. W odniesieniu do ogólnej liczby wypadków spowodowanych przez kierujących, kierujący pod działaniem alkoholu stanowili 7,9%. W porównaniu do 2019 roku nastąpił wzrost: liczby wypadków spowodowanych przez tę grupę kierujących o 1 (+0,1%) i osób zabitych o 24 (+12,5%) oraz spadek liczby osób rannych o 168 (-8,3%). W grupie kierujących będących pod działaniem alkoholu, największe zagrożenie bezpieczeństwa stanowili kierujący samochodami osobowymi, którzy spowodowali 1075 wypadków (64,9% wypadków spowodowanych przez kierujących pod działaniem alkoholu). Wskaźnik ten jest niższy niż w roku ubiegłym. W wypadkach zawinionych przez kierujących samochodami osobowymi zginęły 163 osoby, tj. 75,5% śmiertelnych ofiar zdarzeń spowodowanych przez kierujących pod działaniem alkoholu (2019 rok – 76,6%), a ranne w tych wypadkach zostały 1262 osoby tj. 68,3% (2019 rok – 71,9%). Następną grupą stwarzającą zagrożenie byli rowerzyści. Spowodowali oni 239 wypadków (14,4%), w których zginęło 15 osób (6,9%), a 229 zostało rannych (12,4%). Najwięcej wypadków kierujący będący pod działaniem alkoholu spowodowali na skutek niedostosowania prędkości do warunków ruchu, nieustąpienia pierwszeństwa przejazdu, nieprawidłowego wyprzedzania oraz niezachowania bezpiecznej odległości między pojazdami. Najwięcej wypadków powodują osoby mające od 25 do 39 lat.

W celu podejmowania działań w stosunku do osób nietrzeźwych GKRPA w Mszanowie współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Nowym Mieście Lub. w celu podejmowania stosownych działań wobec nietrzeźwych osób zatrzymanych do wytrzeźwienia oraz nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego. W 2020 roku nowomiejscy policjanci zatrzymali 12 nietrzeźwych kierowców i 10 kierujących w stanie po użyciu alkoholu będących mieszkańcami Gminy Nowe Miasto Lubawskie. Według stanu na dzień 15.09.2021r. zatrzymano 7 nietrzeźwych kierowców oraz 9 kierujących w stanie po użyciu alkoholu – mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie. W związku z tym zachodzi potrzeba prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych do całej społeczności lokalnej.

II. Cele Programu

Głównym celem programu jest podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.

Cele szczegółowe to:

- propagowanie modelu trzeźwego stylu życia;
- zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i osób dotkniętych przemocą;
- podniesienie kompetencji zawodowych pracowników instytucji działających w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi;
- ograniczenie dostępności alkoholu wśród dzieci i młodzieży;
- działalność informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- kreowanie lokalnych zasad polityki społecznej służących zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom alkoholowym.

Cele szczegółowe realizowane będą poprzez szereg różnych działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu w zakresie ograniczenia szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

III. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Nr.	Nazwa zadania	Sposób realizacji zadania	Wskaźniki	Realizatorzy	Okres realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz ofiar przemocy domowej				
1.1.	Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego oraz umożliwienie uczestnictwa w procesie leczenia	Działania GKRPA w Mszanowie w zakresie podejmowania działań na podstawie wniosków instytucji lub członków rodzin oraz prowadzenia rozmów motywacyjno - informacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz członkami ich rodzin	liczba wniosków – 40 liczba rozmów -20	GKRPA w Mszanowie	I-XII 2022
1.2.	Pokrycie kosztów sądowych w związku ze skierowaniem na leczenie odwykowe oraz kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	Działania GKRPA w Mszanowie w zakresie sporządzenia przez biegłych opinii w przedmiocie uzależnienia, a następnie kierowania wniosków do Sądu Rejonowego w NML w celu orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie biegłych - 4 Liczba wniosków złożonych do Sądu Rejonowego w NML - 3	GKRPA w Mszanowie, Pełnomocnik	I-XII 2022
1.3.	Współpraca i wspieranie instytucji lecznictwa odwykowego, w tym Przychodni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim	Działania GKRPA w Mszanowie w zakresie motywowania osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego oraz osób współuzależnionych do korzystania z wsparcia terapeutycznego. Dofinansowanie zakupu materiałów do prowadzenia zajęć terapeutycznych w Przychodni	liczba osób, które zobowiązały się do leczenia – 5 liczba rozmów motywacyjnych-10 liczba przekazanych materiałów - 5	GKRPA w Mszanowie, Pełnomocnik	I-XII 2022
1.4.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy domowej w Mszanowie	W ramach Punktu Konsultacyjnego w Mszanowie czynnego raz w miesiącu w godzinach popołudniowych w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w prowadzenie poradnictwa dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, dorosłych dzieci alkoholików oraz ofiar przemocy domowej	liczba osób objętych poradnictwem - 10 liczba udzielonych porad - 10 liczba godzin poradnictwa - 24	GKRPA w Mszanowie, Pełnomocnik, OPS w Mszanowie	I-XII 2022
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
2.1.	Prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin zagrożonych występowaniem uzależnienia od alkoholu i przemocy domowej	Prowadzenie na terenie szkół zajęć opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem alkoholizmu i przemocą domową w 9 grupach (zróżnicowanych wiekowo) po 4 godziny miesięcznie. Koszt zatrudnienia osób prowadzących zajęcia, zakupu materiałów papierniczych do prowadzenia zajęć oraz	Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia - 100	Pełnomocnik, OPS, szkoły	I-VI 2022 IX-XII 2022

		artykułów spożywczych dla dzieci w ramach dożywiania podczas zajęć			
2.2.	Upowszechnianie informacji o istniejących formach pomocy na terenie gminy, powiatu, województwa, kraju.	Informowanie o instytucjach zapewniających pomoc dla osób dotkniętych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i przemocą domową (ulotki, wykaz placówek na stronie internetowej OPS itp.) oraz udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych	liczba instytucji - 3 liczba informacji - 1	Pełnomocnik, szkoły, Punkt Konsultacyjny	I-XII 2022
2.3.	Rozwijanie form wsparcia dla rodzin dotkniętych i zagrożonych problemem uzależnienia od alkoholu i przemocy domowej	Rozwój pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i przemocą domową oraz członków ich rodzin poprzez udział w kampanii Białej Wstążki (finansowanie pracy terapeuty i innych specjalistów w ramach dyżuru Drzwi Otwartych)	liczba osób - 1 liczba działań - 1	Pełnomocnik, OPS, Punkt Konsultacyjny	I-XII 2022
2.4.	Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy na terenie Gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz powiatu	Wymiana informacji o kierunkach działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu oraz przemocy oraz wypracowania wspólnych działań w celu ograniczenia tych zjawiska na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie	Liczba instytucji - 10	GKRPA w Mszanowie, Pełnomocnik	I-XII 2022
2.5.	Prowadzenie działalności edukacyjno -informacyjnej skierowanej do rodzin i społeczności lokalnej	Współorganizowanie imprez integracyjno - kulturowych oraz rekreacyjno - sportowych promujących idee trzeźwości, zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie przemocy (akcje społeczne, festyny, imprezy okolicznościowe, konkursy) wraz z dofinansowaniem zakupu np.: nagród, artykułów spożywczych, materiałów informacyjno-edukacyjnych itp.	liczba imprez - 5 liczba uczestników -500	Pełnomocnik, OPS, szkoły, rady sołeckie	I-XII 2022
2.6.	Organizacja szkoleń dla osób pracujących z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i osobami dotkniętymi przemocą.	Organizacja i finansowanie szkoleń/warsztatów dla osób pracujących z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz sprawcami przemocy lub osobami dotkniętymi przemocą domową	ilość osób przeszkolonych- 2 ilość szkoleń -2	Pełnomocnik, OPS, szkoły	I-XII 2022
2.7.	Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie w formie dofinansowania pobytu w Ośrodkach Interwencji Kryzysowej z hostelami	Nawiązanie współpracy z Ośrodkami Interwencji Kryzysowej z hostelami w celu objęcia pomocą członków rodzin osób uzależnionych oraz dotkniętych przemocą domową w sytuacjach kryzysowych	liczba osób objętych wsparciem - 1 liczba instytucji - 1	Pełnomocnik, OPS	I-XII 2022
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży				
3.1.	Realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych, zajęć profilaktycznych oraz edukacyjnych	Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych na temat uzależnień na terenie szkół podstawowych (programy, pogadanki, prelekcje, warsztaty,	liczba programów - 6 liczba uczestników -200 liczba przekazanych materiałów - 200	Pełnomocnik, szkoły	I-XII 2022

		gry, filmy, spektakle i koncerty profilaktyczne) skierowanych do dzieci i młodzieży oraz zakup materiałów profilaktycznych			
3.2.	Podejmowanie działań o charakterze profilaktyczno - edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców	Prowadzenie działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców (programy, prelekcje, pogadanki, warsztaty) mających na celu wzmocnienie umiejętności wychowawczych w obszarze profilaktyki i budowania właściwych relacji z dziećmi oraz uświadomienie o zagrożeniach związanych z uzależnieniami i przemocą oraz zakup materiałów edukacyjnych	liczba działań - 1 liczba osób – 50 liczba przekazanych materiałów - 50	Pełnomocnik, szkoły	I-XII 2022
3.3.	Szkolenie kadr pracujących z dziećmi i młodzieżą zagrożoną zjawiskiem alkoholizmu i przemocy	Organizacja i finansowanie szkoleń/warsztatów dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą zagrożoną zjawiskiem alkoholizmu i przemocy (nauczyciele, pedagodzy, opiekunowie zajęć opiekuńczo - wychowawczych) oraz zakup materiałów edukacyjnych	liczba szkoleń- 1 liczba osób – 2 liczba przekazanych materiałów - 6	Pełnomocnik, OPS, szkoły	I-XII 2022
3.4.	Wspieranie działań środowiskowych polegających na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym, kulturalnym dla dzieci i młodzieży w celu zagospodarowania czasu wolnego	Współorganizacja imprez integracyjno - profilaktycznych w środowisku lokalnym o charakterze rozrywkowym, sportowym, rekreacyjnym skierowanych do dzieci i młodzieży (konkursy, turnieje, zajęcia pozalekcyjne, imprezy środowiskowe) wraz z dofinansowaniem zakupu np.: nagród, artykułów spożywczych, materiałów informacyjno-edukacyjnych itp.	liczba osób – 100 liczba działań- 5	Pełnomocnik, OPS, szkoły, rady sołeckie	I-XII 2022
3.5.	Tworzenie dzieciom i młodzieży dostępu do trzeźwego i zdrowego stylu życia, a w szczególności dostępu do miejsc uprawiania sportu, muzyki, zabawy i wypoczynku, między innymi poprzez organizowanie bezpiecznych placów zabaw	Stworzenie mieszkańcom gminy miejsc sportowo - rekreacyjnych dających możliwość promowania zdrowego stylu życia oraz zapewniających alternatywne formy spędzania czasu wolnego	liczba inicjatyw- 1 liczba osób - 200	Urząd Gminy Nowe Miasto Lubawskie	I-XII 2022
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych				
4.1.	Współpraca z Grupą AA „REUNION” w Nowym Mieście Lubawskim i innymi grupami wsparcia działającymi na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych	Wspieranie działania grupy abstynenckiej AA „REUNION” poprzez zapewnienie miejsca spotkań oraz inne działania na rzecz członków grupy i ich rodzin. Współpraca z innymi grupami wsparcia działającymi na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych	liczba osób – 10 liczba działań - 2	GKRPA w Mszanowie, Pełnomocnik	I-XII 2022
4.2.	Finansowanie pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania	Wynagrodzenie członków Komisji w formie ryczałtu	listy obecności -12 liczba protokołów - 12	GKRPA w Mszanowie	I-XII 2022

	Problemów Alkoholowych w Mszanowie	przysługującego za udział w posiedzeniu komisji lub w kontrolach placówek handlowych potwierdzonych faktycznym udziałem w danej czynności w wysokości: Przewodniczący- 150zł; Zastępca Przewodniczącego- 140zł; Członek- 140zł			
5.	Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców				
5.1.	Działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez współpracę z Komendą Powiatową Policji w zakresie przekazywanie informacji o nietrzeźwych uczestnikach ruchu drogowego	Działania GKRPA w Mszanowie w zakresie przeprowadzania rozmów informacyjno-uświadamiających z osobami ruchu drogowego zatrzymanymi pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie w stosunku do nich stosownych działań m.in. motywujących do leczenia odwykowego lub do jego zobowiązania	liczba osób - 5	GKRPA w Mszanowie	I-XII 2022
5.2.	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w środowisku lokalnym w celu przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców	Działania profilaktyczno – informacyjne na terenie gminy poświęcone bezpieczeństwu komunikacyjnemu ze szczególnym uwzględnieniem właściwych zachowań i postaw wobec osób i sytuacji z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego	liczba działań - 1 liczba osób - 50	Pełnomocnik	I-XII 2022
6.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego				
6.1.	Działania edukacyjne skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności do napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	Prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli sklepów lub lokali gastronomicznych, w których prowadzona jest sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad ustalonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	Liczba działań- 1 Liczba osób - 10	GKRPA w Mszanowie, Pełnomocnik	I-XII 2022
6.2.	Kontrola przestrzegania zasad sprzedaży i zakazu reklamy napojów alkoholowych na terenie placówek handlowych z terenu gminy Nowe Miasto Lubawskie oraz działania kontrolno - interwencyjne mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	Działania GKRPA w Mszanowie w zakresie przeprowadzenia kontroli w punktach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży na podstawie wydanych upoważnień oraz podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Występowanie do sądu w charakterze oskarżyciela publicznego	liczba kontroli- 3 wydane upoważnienie -3 protokół z kontroli - 3 lista obecności – 1	GKRPA w Mszanowie	I-XII 2022
6.3	Opiniowanie wniosków o	Działania GKRPA w Mszanowie	liczba opinii - 2	GKRPA w	I-XII 2022

	wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży	w zakresie opiniowania wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży zgodnie z Uchwałą Nr XLIII/331/2018 Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie z dnia 11 lipca 2018r. oraz ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi		Mszanowie	
--	--	---	--	-----------	--

IV. Informacje dotyczące realizacji programu

1. **Realizacja:** Program jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie, a w zakresie realizacji zadania III działania 3.5 przez Urząd Gminy w Nowym Mieście Lubawskim. W celu realizacji Programu powołany jest Pełnomocnik Wójta ds. realizacji działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

2. Partnerami w realizacji zadań przyjętych w programie są:

- a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mszanowie (GKRPA),
- b) gminne placówki oświatowe,
- c) Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim,
- d) Gminne Centrum Kultury w Mszanowie,
- e) Przychodnia Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim (PTUiW w NML) oraz inne placówki leczenia odwykowego oraz grupy abstynenckie,
- f) organizacje pozarządowe, rady sołeckie i inne organizacje.

3. **Finansowanie programu:** źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 są środki własne gminy będące w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie oraz Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie na realizację zadań przeciwdziałania alkoholizmowi zgodnie z art. 18² Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

V. Zakładane rezultaty realizacji Programu

1. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i dotkniętych przemocą domową.

2. Zwiększenie dostępności do pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom z problemami uzależnienia od alkoholu i dotkniętych przemocą domową.

3. Podniesienie świadomości mieszkańców gminy wobec skutków nadużywania alkoholu oraz w zakresie uzależnień.

4. Podniesienie kwalifikacji oraz wiedzy w zakresie problemu uzależnień i przemocy domowej osób pracujących z osobami uzależnionymi, współzależnionymi oraz zagrożonymi.

5. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu przemocy domowej.

VI. Monitoring i ewaluacja Programu

W celu zapewnienia prawidłowego wykonywania Programu prowadzony będzie systematyczny monitoring określonych przez program działań. Poprzez monitoring możliwe będzie obserwowanie poszczególnych działań, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację programu oraz zgodność założonych celów z osiąganymi efektami.

Program będzie podlegał ewaluacji półrocznej oraz końcowej prowadzonej przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie. Celem ewaluacji będzie ocena efektywności programu. Proces ten będzie przeprowadzany na podstawie zbierania przez Pełnomocnika danych

z poszczególnych działań, a następnie ich analizę i ocenę stopnia realizacji programu w formie pisemnego sprawozdania. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność prowadzonych działań w oparciu o założone wskaźniki.

Wskaźniki ewaluacji to:

- a) liczba partnerów;
- b) liczba spotkań GKRPA;
- c) liczba protokołów sporządzonych przez GKRPA;
- d) liczba wniosków złożonych do GKRPA;
- e) liczba osób objętych działaniami motywacyjnymi przez GKRPA;
- f) liczba osób objętych poradnictwem w Punkcie Konsultacyjnym;
- g) liczba udzielonych porad w Punkcie Konsultacyjnym;
- h) liczba rozpropagowanych materiałów profilaktycznych;
- i) liczba programów profilaktycznych;
- j) liczba osób korzystających z programów profilaktycznych;
- k) liczba przeprowadzonych kampanii, festynów, imprez;
- l) liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi i informacyjno-edukacyjnymi;
- m) liczba szkoleń;
- n) liczba osób uczestniczących w szkoleniach.

Ocenie podlegać będzie:

- a) skuteczność poszczególnych działań,
- b) stopień realizacji celów operacyjnych,
- c) badane wskaźniki.